

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 507

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 24 mai 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 749 din 4 noiembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 283 și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii	2–5
Decizia nr. 5 din 18 ianuarie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor	5–7
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.188/C. — Ordin al ministrului justiției pentru aprobarea Instrucțiunilor privind evidența nominală și statistică a persoanelor private de libertate determinată de primire, punerea în executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate, stabilirea și schimbarea regimului de executare, punerea în libertate și comunicarea actelor de procedură	8
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU ADMINISTRARE ȘI REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII	
274. — Decizie privind modificarea anexei la Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1.212/2020 pentru aprobarea Procedurii de anulare a obligațiilor de plată accesorii datorate bugetului Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 14 din 11 martie 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 749**

din 4 noiembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 283 și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. II pct. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2009 privind unele măsuri în domeniul legislației referitoare la achizițiile publice, precum și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, excepție ridicată de Asociera Impresa Pizzarotti&C.S.P.A. — Saipem S.P.A. — Pizzarotti — S.A., prin lider de asociere Impresa Pizzarotti&C.S.P.A. din localitatea Parma, Italia, în Dosarul nr. 6.555/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public care apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând că există jurisprudență relevantă a instanței de contencios constituțional, respectiv Decizia nr. 838 din 14 decembrie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 7 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 6.555/2/2016, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II pct. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2009 privind unele măsuri în domeniul legislației referitoare la achizițiile publice, precum și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii**, excepție ridicată de Asociera Impresa Pizzarotti&C.S.P.A. — Saipem S.P.A. — Pizzarotti — S.A., prin lider de asociere Impresa

Pizzarotti&C.S.P.A. din localitatea Parma, Italia, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații în anulare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autoarea acesteia arată că dispozițiile art. II pct. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2009, abrogând prevederile art. 283 alin. (6) și modificându-le pe cele ale art. 283 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, care calificau în mod expres calea de atac a plângerii din achizițiile publice drept recurs, sunt neconstituționale, deoarece legiuitorul a permis, astfel, ca hotărârea pronunțată în primă instanță în materia achizițiilor publice să nu fie supusă nici măcar exercițiului căii de atac extraordinare a contestației în anulare speciale. În consecință, prin edictarea acestor norme de abrogare, hotărârile pronunțate în materia achizițiilor publice, spre deosebire de orice altă materie de drept, nu pot fi retractate prin intermediul contestației în anulare, indiferent de existența unei încălcări grave a dreptului la un proces echitabil.

6. Astfel, impunitatea de care se bucură aceste hotărâri încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 16 alin. (1), ale art. 21 alin. (1)—(3), ale art. 53 alin. (2) teza finală și ale art. 129, fiind neconstituționale în măsura în care se interpretează în sensul că nu pot face obiectul contestației în anulare speciale prevăzute de art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă hotărârile pronunțate de o instanță în soluționarea plângerii prevăzute de art. 283 și următoarele din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006.

7. Referitor la dispozițiile art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, autoarea excepției susține că, potrivit art. 281 alin. (1), plângerea reprezintă o acțiune formulată pe cale judecătorească împotriva unei decizii administrativ-jurisdicționale luate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor. Așa fiind, instanța investită cu soluționarea unei plângeri formulate potrivit acestui text de lege judecă în primă instanță disputa survenită, decizia sa fiind totodată, definitivă. În consecință, părțile nu au la dispoziție nicio cale de atac ordinară pentru corectarea erorilor primei instanțe, după cum nu au la dispoziție nici calea contestației în anulare speciale, ceea ce este neconstituțional, în acest sens fiind Decizia Curții Constituționale nr. 500 din 15 mai 2012.

8. De altfel, există numeroase domenii de drept în care plângerea împotriva unui act administrativ-jurisdicțional este întotdeauna soluționată printr-o hotărâre judecătorească susceptibilă de recurs, cum ar fi, spre exemplu, acțiunile îndreptate împotriva hotărârilor Comisiei Naționale de Disciplină Sportivă sau acțiunile îndreptate împotriva hotărârilor Consiliului Concurenței.

9. În final, autoarea excepției susține că dispozițiile art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, care nu permit existența vreunei căi de control judecătorec asupra unei hotărâri pronunțate în primă instanță, sunt

neconstituționale, încălcând art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (1)—(3), art. 53 alin. (2) teza finală și art. 129 din Constituție.

10. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se mai invocă jurisprudența relevantă a instanței de contencios constituțional, respectiv Decizia nr. 838 din 14 decembrie 2017.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din actul de sesizare, îl reprezintă dispozițiile art. II pct. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2009 privind unele măsuri în domeniul legislației referitoare la achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 156 din 12 martie 2009, precum și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 15 mai 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 20 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

15. Având în vedere că art. II pct. 55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2009 modifică art. 283 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, că art. 61 pct. 1 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, modifică art. 283 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 și, ținând cont de prevederile art. 62 teza întâi din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit cărora „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta”, Curtea constată că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 283 și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006.

16. De asemenea, Curtea reține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 a fost abrogată prin art. 238 lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 23 mai 2016.

Prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea a stabilit că sintagma „*in vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Așadar, Curtea observă că, deși nu mai sunt în vigoare, dispozițiile criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 își produc în continuare efectele juridice, deoarece acestea reprezintă temeiul juridic al plângerilor formulate.

17. În concluzie, Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 283 și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 15 mai 2006, care au următorul cuprins:

— Art. 283: „(1) *Instanța competentă să soluționeze plângerea formulată împotriva deciziei pronunțate de Consiliu este curtea de apel, secția de contencios-administrativ și fiscal în a cărei rază se află sediul autorității contractante. Cu excepția cazurilor în care plângerea are ca obiect contestarea amenzii, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor nu are calitatea de parte în proces. (...)*

(2) *Plângerea va fi soluționată în complet format din 3 judecători.*

(3) *Prevederile secțiunii a 9-a se aplică în mod corespunzător. (...);*

— Art. 285 alin. (5): „(5) *Hotărârea prin care instanța soluționează plângerea este definitivă.*”

18. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind valorile supreme ale statului de drept și obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 53 alin. (2) teza finală privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 129 privind folosirea căilor de atac.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate formulată, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor legale criticate, prin raportare la critici similare, constatând că acestea sunt constituționale.

20. Astfel, prin Decizia nr. 838 din 14 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 2 mai 2018, Curtea, referindu-se la dispozițiile art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 raportate la art. 21 din Constituție și criticate pentru lipsa căii de atac împotriva hotărârii prin care se soluționează plângerea (împotriva deciziei Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor) a statuat că, de principiu, Legea fundamentală nu consacră numărul gradelor de jurisdicție ale unui proces (a se vedea în acest sens Decizia nr. 320 din 14 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 8 noiembrie 2004).

21. Totodată, a reținut că prevederile constituționale ale art. 126 alin. (2) și ale art. 129, potrivit cărora „*Competența*

instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege” și „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”, atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, regulile de procedură cu aplicabilitate generală, dar și unele reguli speciale, în considerarea unor situații deosebite, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac (Decizia nr. 831 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 7 decembrie 2012). În ceea ce privește invocarea dreptului la dublu grad de jurisdicție, Curtea a observat că acest drept, astfel cum este reglementat prin dispozițiile art. 2 din Protocolul adițional nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este recunoscut doar în materie penală, ceea ce nu este cazul în speța dedusă controlului de constituționalitate.

22. Curtea a reținut că procedura cuprinsă în secțiunea 8 — *Căi de atac împotriva deciziilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor* (art. 283—285¹ din capitolul IX al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006) din care fac parte și prevederile criticate, este una subsecventă utilizării procedurii administrativ-jurisdicționale. Or, astfel cum s-a reținut în Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, instituirea unei proceduri administrativ-jurisdicționale nu este contrară principiului prevăzut de art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție, cât timp decizia organului administrativ de jurisdicție poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești, iar accesul la structurile judecătorești și la mijloacele procedurale, inclusiv la căile de atac, se face cu respectarea regulilor de competență și procedură de judecată stabilite de lege. De altfel, în această materie, autoarea excepției de neconstituționalitate avea la îndemână două posibilități de contestare a actului autorității contractante, atât pe calea contenciosului administrativ, direct la instanțele de judecată competente, cât și pe calea administrativ-jurisdicțională la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor. Ca atare, prevederile criticate sunt tocmai o transpunere a dispozițiilor constituționale ale art. 21, ale art. 24 și ale art. 124 alin. (2), întrucât decizia organului administrativ de jurisdicție, respectiv a Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, poate fi contestată în instanță, iar, în cursul procesului, părțile își pot face apărărilor pe care le socotesc necesare, beneficiind de toate garanțiile unui proces echitabil, justiția fiind unică, imparțială și egală pentru toți.

23. Referitor la posibilitatea exercitării unei căi de atac, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca modalități de exercitare a drepturilor procedurale, accesul liber la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege.

24. În ceea ce privește asigurarea egalității cetățenilor în exercitarea drepturilor lor procesuale, inclusiv a căilor de atac, Curtea a reținut că, în instituirea regulilor de acces al justițiabililor la aceste drepturi, legiuitorul este ținut de respectarea principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție. De aceea, nu este contrară acestui principiu instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, cât timp ele asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor. De asemenea, Curtea a reținut că principiul egalității în fața legii

presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice (a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, precitată).

25. Referitor la contestația în anulare specială, Curtea a observat că, în prezent, aceasta este reglementată la art. 503 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, care prevede că „hotărârile instanțelor de recurs” mai pot fi atacate cu contestație în anulare pentru următoarele motive expres și limitativ reglementate: hotărârea dată în recurs a fost pronunțată de o instanță incompetentă absolut sau cu încălcarea normelor referitoare la alcătuirea instanței și, deși se invocase excepția corespunzătoare, instanța de recurs a omis să se pronunțe asupra acesteia; dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale; instanța de recurs, respingând recursul sau admitându-l în parte, a omis să cerceteze vreunul dintre motivele de casare invocate de recurent în termen; instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra unuia dintre recursurile declarate în cauză. Curtea a mai reținut că art. 503 alin. (3) din Codul de procedură civilă extinde obiectul contestației în anulare speciale și la hotărârile instanțelor de apel care, potrivit legii, nu pot fi atacate cu recurs și prevede, astfel, că dispozițiile alin. (2) pct. 1, 2 și 4 din acest articol se aplică în mod corespunzător hotărârilor instanțelor de apel care, potrivit legii, nu pot fi atacate cu recurs.

26. Astfel, Curtea a reținut că motivul contestației în anulare speciale — omisiunea cercetării unui motiv de casare — privește exclusiv hotărârile instanțelor de recurs, cale extraordinară de atac care poate fi exercitată numai pentru motivele de casare expres și limitativ prevăzute la art. 488 din Codul de procedură civilă.

27. În plus, Curtea a constatat că, prin art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă, legiuitorul a reglementat calea de atac extraordinară a contestației în anulare speciale numai pentru hotărârile instanței de recurs și, în condițiile prevăzute la art. 503 alin. (3), și pentru hotărârile instanței de apel, spre deosebire de calea de atac extraordinară a contestației în anulare obișnuite, de drept comun, care are ca obiect hotărârile definitive. Astfel, a creat o protecție suplimentară oferită justițiabililor, în sensul că motivele de la contestația în anulare specială se adaugă la cele generale pentru apel și recurs. Curtea a constatat că această reglementare nu contravine dispozițiilor invocate de autoarea excepției, deoarece, potrivit art. 126 alin. (2) și art. 129 din Constituție, legiuitorul stabilește condițiile de exercitare a căilor de atac.

28. Cu privire la prevederile art. 283 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, Curtea a reținut că acestea prevăd competența și procedura de soluționare a plângerii formulate împotriva deciziei pronunțate de Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor și au fost criticate de autoarea excepției din aceeași perspectivă, respectiv a lipsei căii de atac împotriva acestor hotărâri. Ca atare, considerentele mai sus reținute au fost socotite valabile și cu privire la aceste dispoziții.

29. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Asocieria Impresa Pizzarotti&C.S.P.A. — Saipem S.P.A. — Pizzarotti — S.A., prin lider de asocierie Impresa Pizzarotti&C.S.P.A. din localitatea Parma, Italia, în Dosarul nr. 6.555/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 283 și ale art. 285 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 noiembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 5

din 18 ianuarie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Ligia Pălcuț în Dosarul nr. 6.175/111/2017 al Curții de Apel Oradea — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 278D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții că autoarea excepției a transmis la dosar note scrise, prin care solicită admiterea excepției, precum și o cerere de judecare în lipsă.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, precizând că dispozițiile de lege supuse controlului de constituționalitate au mai fost analizate de Curtea Constituțională, din perspectiva unor critici similare, prin Decizia nr. 958 din 30 octombrie 2007.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 18 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 6.175/111/2017, **Curtea de Apel Oradea — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, excepție ridicată de Ligia Pălcuț într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației împotriva unei decizii de pensie emise de Casa Județeană de Pensii Bihor și Casa Națională de Pensii Publice, prin care s-a solicitat de către contestatoare acordarea pensiei de urmaș după soțul său decedat, care a îndeplinit funcția de judecător, iar, ulterior, la data pensionării, a exercitat profesia de avocat.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că prin modul de reglementare a situației foștilor magistrați care la data pensionării au avut calitatea de avocat se creează o situație de discriminare, prin tratarea diferențiată, inegală, a categoriilor profesionale de juriști cu funcții similare derulate pe perioada de activitate, în calitate de magistrat și, respectiv, avocat. Pentru categoria care, pe parcursul carierei profesionale, a deținut succesiv calitatea de avocat și ulterior pe cea de magistrat, art. 82 alin. (5) recunoaște vechimea anterioară de avocat, în vederea beneficiului pensiei de serviciu. Pentru categoria profesională care a desfășurat inițial activitatea în funcțiile de judecător sau procuror, dar ulterior a desfășurat activitatea de avocat, nu se recunoaște decât în parte vechimea ca judecător/procuror/avocat, fără

beneficiul acordat de pensia de serviciu. Se arată că, sub aspectul vechimii în profesie, nu există nicio deosebire în conținutul drepturilor și obligațiilor asumate pentru perioada de exercitare a profesiei de magistrat între persoanele care se pensionează din funcția de judecător sau de procuror, rămase în această funcție până la îndeplinirea tuturor condițiilor de pensionare, și cele care, după ce au îndeplinit funcția de magistrat, au trecut în altă activitate, tot juridică.

7. Se susține că eventuala idee a lipsei de loialitate față de sistemul judiciar nu poate fi primită. Înlăturarea vechimii în muncă pentru calitatea de avocat constituie un afront adus acestei profesii. Pentru categoria care se pensionează din cadrul sistemului judiciar se atribuie o formă de maximizare a unei perioade de formare și activitate profesională ca avocat, dar pentru categoria care a ieșit din sistemul judiciar trecerea în avocatură reprezintă o sancțiune prin pierderea sau decăderea din același drept.

8. Se critică, totodată, și lipsa de corelare logică a alin. (5) cu dispozițiile celorlalte alineate ale art. 82 din Legea nr. 303/2004 în ceea ce privește recunoașterea vechimii în exercitarea profesiei de avocat, prin corelare cu dispozițiile din celelalte alineate ale aceluiași articol. În ansamblul său, art. 82 prezintă deficiențe de redactare care îi conferă un caracter neconstituțional, care impune refacerea textului pentru a elimina situația de confuzie.

9. **Curtea de Apel Oradea — Secția I civilă** consideră că prevederile art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 nu contravin dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul conținut: „(5) *Persoanele care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la alin. (1) și (3) în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia se stabilește dintr-o bază de calcul egală cu indemnizația de încadrare brută lunară pe care o are un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de*

funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, și sporurile, în procent, avute la data eliberării din funcție ori, după caz, cu salariul de bază brut lunar și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile”.

14. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 care consacră principiul egalității în fața legii.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin prisma unor critici similare, excepția de neconstituționalitate fiind respinsă, ca neîntemeiată. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 501 din 30 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 14 august 2015, paragraful 16, Curtea a statuat, cu privire la pensia de serviciu a magistraților, că aceasta a fost instituită în vederea stimulării stabilității în serviciu și a formării unei cariere în magistratură. Conform reglementărilor criticate, pensia de serviciu se acordă la împlinirea vârstei de pensionare numai magistraților care, în privința totalului vechimii lor în muncă, îndeplinesc condiția de a fi lucrat un anumit număr de ani numai în magistratură (între 20 și 25 de ani, după caz).

16. Curtea a observat (paragrafele 22 și 23 din decizia menționată) că legiuitorul a reglementat la art. 82 din Legea nr. 303/2004 condițiile în care judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi pot beneficia de pensia de serviciu. La acordarea acestui beneficiu, legiuitorul a avut în vedere importanța pentru societate a activității desfășurate de această categorie socioprofesională, activitate caracterizată printr-un înalt grad de complexitate și răspundere, precum și de incompatibilități și interdicții specifice. Totodată, Curtea a constatat că acordarea pensiei de serviciu la împlinirea vârstei de pensionare numai aceluia care, în privința totalului vechimii lor în muncă, îndeplinesc condiția de a fi lucrat un anumit număr de ani numai în magistratură nu poate conduce la constatarea unor discriminări — sub aspectul cuantumului pensiei — între persoanele care au îndeplinit funcția de magistrat o perioadă mai mică de 25 ani (care nu beneficiază de cuantumul pensiei de serviciu) și persoanele care au îndeplinit această funcție cel puțin 25 ani (și care, dacă îndeplinesc și celelalte condiții, beneficiază de cuantumul pensiei de serviciu). Condiția de a exercita profesia de magistrat o perioadă determinată este legitimată de necesitatea reglementării unei perioade de timp relevante și suficiente în vederea atingerii scopului legitim urmărit de legiuitor. Prin determinarea acestei perioade, legiuitorul a intenționat, pe de o parte, să recompenseze stabilitatea persoanelor în munca desfășurată în acest domeniu, dar și, pe de altă parte, să încurajeze și să obțină, în cadrul sistemului judiciar, stabilitatea personalului angajat, pentru ca, în final, actul de justiție să se realizeze în condiții cât mai bune. Sub acest aspect, pensia de serviciu reprezintă un beneficiu, o recompensă acordată persoanelor care și-au dedicat, integral sau cea mai mare parte din viața lor profesională, justiției (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 433 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 768 din 10 decembrie 2013).

17. Curtea reamintește că, în jurisprudența sa, a statuat că legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale cuvenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și cuantumul lor valoric, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile, și să le modifice în concordanță cu schimbările ce se produc în resursele economico-financiare ale statului. Astfel, este la aprecierea legiuitorului reglementarea condițiilor și a criteriilor necesar a fi îndeplinite pentru a beneficia de o categorie de pensie sau alta, cu condiția de a nu încălca exigențele constituționale și de a respecta o condiție de rezonabilitate în stabilirea condițiilor de pensionare — *est modus in rebus* (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 820 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 18 ianuarie 2007, și Decizia nr. 680 din 26 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 9 august 2012, Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 22 decembrie 2020, paragraful 114). Curtea a statuat că, în considerarea situației specifice a unor categorii socioprofesionale, legiuitorul poate institui tratamente juridice diferențiate atât prin condiții și criterii de acordare derogatorii, cât și printr-un mod de calcul și cuantum diferite ale pensiilor (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 684 din 15 decembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 23 februarie 2006, Decizia nr. 455 din 30 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 22 iunie 2006, sau Decizia nr. 119 din 15 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 252 din 16 aprilie 2007).

18. Totodată, prin Decizia nr. 958 din 30 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2008, Curtea a mai reținut că, deși diferențiată, reglementarea criticată nu este discriminatorie, întrucât, așa cum s-a arătat în jurisprudența sa, persoanele care se

pensionează din funcția de judecător sau de procuror, rămânând în această funcție până la îndeplinirea tuturor condițiilor de pensionare [conform art. 82 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2004], și cele care, deși au trecut într-o altă activitate, au în funcția de judecător sau de procuror o vechime de 20 de ani sau chiar de 25 de ani [conform art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004] se află, în mod evident, într-o situație diferită față de persoanele care la data îndeplinirii condițiilor de pensionare sunt încadrate în alte funcții, iar în funcția de judecător sau de procuror nu au realizat o vechime de cel puțin 25 sau 20 de ani. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, concordantă și cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, situația obiectiv diferită în care se află anumite categorii de persoane justifică sau chiar impune instituirea prin lege a unui tratament juridic rezonabil diferențiat, fără ca aceasta să reprezinte privilegii ori discriminări.

19. Curtea a constatat, prin Decizia nr. 574 din 20 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 din 2 iulie 2019, paragraful 20, că soluțiile normative reglementate de art. 82 alin. (1) și (2) din Legea nr. 303/2004 valorifică diverse vechimi asimilate, fără a exista o diferență fundamentală de concepție, întrucât art. 82 alin. (1) se corelează cu art. 86 din aceeași lege, care definește vechimea în magistratură, urmând să fie interpretat în coroborare cu acesta. De altfel, definirea acesteia intră în marja de apreciere a legiuitorului. Curtea a mai subliniat că, în ceea ce privește art. 82 alin. (5) cu raportare la art. 82 alin. (1) și (3) din lege, revine instanțelor judecătorești competența de a analiza și de a aprecia dacă și în ce măsură sunt îndeplinite condițiile de vechime pentru acordarea pensiei de serviciu la împlinirea vârstei de 60 de ani, chiar dacă la data pensionării solicitantii au o altă ocupație.

20. Cele statuate în jurisprudența citată sunt valabile și cu privire la prevederile de lege ce formează obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ligia Pălcuț în Dosarul nr. 6.175/111/2017 al Curții de Apel Oradea — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 82 alin. (5) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Oradea — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 ianuarie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL JUSTIȚIEI

ORDIN

pentru aprobarea Instrucțiunilor privind evidența nominală și statistică a persoanelor private de libertate determinată de primire, punerea în executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate, stabilirea și schimbarea regimului de executare, punerea în libertate și comunicarea actelor de procedură

În temeiul art. 229 alin. (3) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, cu modificările și completările ulterioare,

în conformitate cu prevederile Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul justiției emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile privind evidența nominală și statistică a persoanelor private de libertate determinată de primire, punerea în executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate, stabilirea și schimbarea regimului de executare, punerea în libertate și comunicarea actelor de procedură, prevăzute în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului justiției nr. 432/C/2010 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind evidența nominală și statistică a persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 11 martie 2010.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul justiției,
Marian-Cătălin Predoiu

București, 18 mai 2022.
Nr. 2.188/C.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 bis, care se poate achiziționa de la Biroul pentru relații cu publicul din Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București.

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU ADMINISTRARE ȘI REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU ADMINISTRARE ȘI REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII

DECIZIE

privind modificarea anexei la Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1.212/2020 pentru aprobarea Procedurii de anulare a obligațiilor de plată accesorii datorate bugetului Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (1), art. 12 alin. (1) și (3) și ale art. 14 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. IX lit. d) și art. XXII alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru instituirea unor măsuri fiscale, aprobată prin Legea nr. 25/2022,

având în vedere avizul Ministerului Finanțelor comunicat prin Adresa nr. 739.930 din 5.05.2022,

președintele Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații emite prezenta decizie.

Art. I. — Anexa la Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 1.212/2020 pentru aprobarea Procedurii de anulare a obligațiilor de plată accesorii datorate bugetului Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1208 din 10 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) amânarea la plată a obligațiilor de plată accesorii reprezentate de dobânzi, penalități de întârziere sau alte accesorii rămase nestinse la data emiterii «Situației debitorilor restante aferente bugetului ANCOM», până la data soluționării cererii de anulare a accesoriilor sau până la data de 30 iunie 2022 inclusiv, în cazul nedepunerii acestei cereri, pentru fiecare debitor care notifică ANCOM conform art. XIII alin. (1) din ordonanță;”

2. La articolul 3 alineatul (8), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) nu se efectuează stingerea până la data soluționării cererii de anulare a accesoriilor sau până la data de 30 iunie 2022 inclusiv, după caz;”

3. La articolul 3, alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(11) În situația în care debitorul nu depune cererea de anulare a accesoriilor până la data de 15 decembrie 2020 inclusiv sau în perioada 1 ianuarie 2021—30 iunie 2022 inclusiv, ANCOM emite și comunică «Decizia de pierdere a valabilității amânării la plată a obligațiilor de plată accesorii datorate bugetului ANCOM», prevăzută în anexa nr. 7 la prezenta procedură.”

4. La articolul 4, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Anularea obligațiilor de plată accesorii se solicită de către debitori, inclusiv de către cei care au notificat ANCOM conform

art. 3 alin. (1), în baza unei «Cereri de anulare a obligațiilor de plată accesorii datorate bugetului ANCOM, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 69/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru instituirea unor măsuri fiscale», conform modelului prevăzut în anexa nr. 8 la prezenta procedură, depusă la registratura ANCOM sau comunicată prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire, ori transmisă prin poșta electronică la adresa registraturaonline@ancom.ro. Cererea poate fi depusă după îndeplinirea condițiilor de acordare a anulării, în perioada 14 mai 2020—15 decembrie 2020 inclusiv sau în perioada 1 ianuarie 2021—30 iunie 2022 inclusiv.”

5. La articolul 4 alineatul (3), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) debitorul depune cererea de anulare a accesoriilor după îndeplinirea în mod corespunzător a condițiilor prevăzute la lit. a) și b), în perioada 14 mai 2020—15 decembrie 2020 inclusiv sau în perioada 1 ianuarie 2021—30 iunie 2022 inclusiv, sub sancțiunea decăderii.”

6. La articolul 4 alineatul (5), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) debitorul depune cererea de anulare a accesoriilor după îndeplinirea în mod corespunzător a condiției prevăzute la lit. a), în perioada 14 mai 2020—15 decembrie 2020 inclusiv sau în perioada 1 ianuarie 2021—30 iunie 2022, sub sancțiunea decăderii.”

7. La articolul 6, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În situația în care unui debitor i s-a comunicat o decizie de respingere a cererii de anulare a accesoriilor, iar ulterior îndeplinește condițiile prevăzute de ordonanță, acesta poate depune o nouă cerere de anulare a obligațiilor de plată accesorii până la data de 30 iunie 2022 inclusiv.”

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații,
Vlad Ștefan Stoica

București, 16 mai 2022.
Nr. 274.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 14

din 11 martie 2022

Dosar nr. 3.088/1/2021

Corina-Alina Corbu	— judecător, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Daniel Grădinaru	— judecător, președintele Secției penale
Denisa-Angelica Stănișor	— judecător, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Alexandra Iuliana Rus	— judecător la Secția penală
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Eleni Cristina Marcu	— judecător la Secția penală
Dan Andrei Enescu	— judecător la Secția penală
Claudia Marcela Canacheu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina-Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este legal constituit potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (8) din Codul de procedură penală și ale art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă magistratul-asistent Bogdan Georgescu, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Daniela Băloi, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, prin Încheierea din 16 decembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.778/116/2016 (332/2020).

6. După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, acordă cuvântul reprezentantei procurorului general cu privire la admisibilitatea sesizării.

7. Doamna procuror Daniela Băloi pune concluzii în sensul că sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală referitoare la formularea sesizării de către o instanță investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, la faptul că de lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, iar problema de drept nu a fost soluționată de Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

8. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra condițiilor de admisibilitate a sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

9. Prin Încheierea din 16 decembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.778/116/2016 (332/2020), Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu următoarei chestiuni de drept:

Dacă în cazul infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 241/2005), în condițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar pot fi avute în vedere, prin estimare, cheltuieli cu privire la care nu există documente justificative?

II. Expunerea succintă a cauzei

10. Prin Sentința penală nr. 176 din 20 decembrie 2019, Tribunalul Călărași a dispus, printre altele, următoarele: (i) În baza art. 9 alin. (1) lit. c) și alin. (3) din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea, după caz, a dispozițiilor art. 41 alin. 2 și art. 74—76 din Codul penal din 1969 și art. 375 și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală din 2010, inculpații AB, CD, EF, GH, IJ au fost condamnați la pedeapsa închisorii în regim de detenție și interzicerea unor drepturi. (ii) În baza art. 9 alin. (1) lit. c) și alin. (3) din Legea nr. 241/2005 cu aplicarea art. 41 alin. (2) și art. 53¹ alin. (2) din Codul penal din 1969, inculpata SC X SRL a fost condamnată la pedeapsa amenzii și pedeapsa complementară a afișării hotărârii după rămânerea definitivă, la sediul acesteia, timp de 30 de zile. (iii) În temeiul art. 397 alin. (1) din Codul de procedură penală din 2010 raportat la art. 1.357 din Codul civil, a fost admisă acțiunea civilă formulată de partea civilă — Ministerul Finanțelor Publice — Agenția Națională de Administrare Fiscală — Administrația Județeană a Finanțelor Publice Călărași și au fost obligați inculpații AB, CD și SC X SRL, în solidar, către partea civilă la plata de despăgubiri, reprezentând TVA și impozit pe profit, la care se adaugă accesoriile fiscale calculate conform legislației în vigoare de la data producerii prejudiciului și până la data achitării integrale a sumei datorate.

11. Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut, în esență, sub aspectul situației de fapt, că, în perioada ianuarie—iulie 2011, inculpații AB, asociat și administrator al SC X SRL, și CD, asociat și administrator de fapt la aceeași societate, au înregistrat în evidența contabilă a inculpatei SC X SRL 95 de facturi de aprovizionare fictivă cu oțel-beton de la firma SC Y SRL. În realitate, SC Y SRL nu a prestat servicii și nu a livrat bunuri către SC X SRL, singura activitate fiind aceea de a furniza facturi fiscale la solicitarea SC X SRL, iar, în baza celor 95 de facturi fiscale, SC X SRL, prin reprezentanții săi, sub pretextul achitării prețului, a virat prin bancă suma de 9.936.366 lei în contul SC Y SRL. Ulterior, aceste sume au fost transferate de către SC Y SRL, prin intermediul inculpatului GH, care avea calitatea de administrator, către mai multe firme, care aparent figurau ca firme serioase, întrucât emiteau facturi care să justifice virarea banilor, încheiau contracte, emiteau avize, aveau o situație fiscală care nu ridica semne de întrebare. În realitate, aceste firme erau folosite doar pentru virarea sumelor de bani, ele fiind retrase ulterior de către alți inculpați și restituite, în urma plății unui comision, către inculpații AB și CD. În urma retragerilor, inculpații opreau un comision, ulterior, banii rămași erau duși inculpatului EF, acesta din urmă restituindu-i, în urma opririi unui comision, inculpaților AB și CD, reprezentanți ai SC X SRL. Sumele de bani obținute în acest fel de către cei trei inculpați erau reinvestite în marfă sau în achiziționarea de bunuri. Prin acest mecanism infracțional, cei trei inculpați au prejudiciat bugetul de stat cu suma de 4.088.531 lei, reprezentând TVA și impozit pe profit neachitate bugetului de stat. În concluzie, s-a reținut că inculpații AB, asociat și administrator al SC X SRL, și CD, asociat și administrator de fapt la aceeași societate, au achiziționat materiale de construcții (oțel-beton) din alte surse („la negru”), iar nu de la SC Y SRL, această din urmă societate eliberând facturi ce atestă operațiuni care nu sunt reale, facturile fiind emise în scopul de a obține avantaje fiscale care altfel nu ar fi putut fi obținute, respectiv revânzarea lor în mod legal.

12. Împotriva acestei hotărâri au declarat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași și inculpații AB, CD și EF, GH, IJ, dosarul fiind înregistrat pe rolul Curții de Apel București — Secția a II-a penală.

13. La termenul din 7 decembrie 2021, Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a pus în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept menționate la paragraful 9 din prezenta decizie, sesizare dispusă prin Încheierea din 16 decembrie 2021.

III. **Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție**

14. Instanța de trimitere a argumentat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, iar, cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării, a arătat că există două opinii, prezentate în continuare.

15. Într-o opinie se apreciază că, deși potrivit art. 21 alin. (4) lit. f) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (*Codul fiscal din 2003*), nu sunt deductibile în vederea stabilirii impozitului pe profit cheltuielile înregistrate în contabilitate care nu au la bază documente justificative, dispozițiile art. 67 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală (*Codul de procedură fiscală din 2003*) permit ca la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar să fie avute în vedere, prin estimare, cheltuieli cu privire la care nu există documente justificative, inclusiv în situația în care în actele contabile au fost evidențiate cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale ori alte operațiuni fictive.

16. Astfel spus, în situația în care un contribuabil înregistrează în actele contabile operațiuni nereale în ceea ce privește proveniența unor bunuri, acestea fiind achiziționate din alte surse, iar nu de la furnizorul indicat în factura înregistrată în contabilitate (disimulare juridică), la determinarea impozitului pe profit, deși nu sunt luate în considerare cheltuielile înregistrate în contabilitate, întrucât nu au la bază un document justificativ potrivit legii, cu toate acestea, în temeiul art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003, pot fi luate în considerare, prin estimare, cheltuielile reale efectuate cu achiziționarea acestor bunuri.

17. Așadar, atâta vreme cât legea nu distinge (*ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*), pot fi avute în vedere, prin estimare, cheltuielile efectuate cu achiziționarea unor bunuri, atât în cazul în care nu există evidențe contabile, când este incidentă varianta normativă prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2005, caz în care omisiunea înregistrării veniturilor este corelativă omisiunii înregistrării cheltuielilor, cât și în cazul în care evidențele contabile au fost întocmite în mod fraudulos prin evidențierea unor cheltuieli care au la bază operațiuni nereale.

18. În susținerea acestei opinii sunt avute în vedere atât prevederile art. 14 din Legea nr. 241/2005, care nu disting între variantele normative prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005 și care permit estimarea în condițiile Codului de procedură fiscală în situația în care nu se pot stabili, pe baza evidențelor contribuabilului, sumele datorate bugetului general consolidat, cât și dispozițiile art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003.

19. În același sens sunt avute în vedere atât dispozițiile art. 11 alin. (1) din Codul fiscal din 2003, potrivit cărora autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic sau pot reîncadra forma unei tranzacții pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției, cât și dispozițiile art. 1 din Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.389/2011 privind stabilirea prin estimare a bazei de impunere (*Ordinul ANAF nr. 3.389/2011*), emis în aplicarea art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003, potrivit cărora stabilirea bazei de impunere se face prin estimarea atât a veniturilor, cât și a cheltuielilor aferente acestora.

20. În mod evident, estimarea cheltuielilor se poate realiza doar în măsura în care există suficiente elemente factuale care să determine concluzia că bunurile au fost dobândite prin achiziționare.

21. În susținerea acestei opinii se face trimitere la jurisprudența națională, respectiv la Decizia nr. 4.011 din 12 decembrie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală, și Decizia nr. 1.658/A din 7 decembrie 2015, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală.

22. Nu în ultimul rând, se apreciază că, potrivit art. 106 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (*Codul de procedură fiscală din 2015*), estimarea cheltuielilor poate fi realizată și în temeiul acestui act normativ.

23. Într-o altă opinie se apreciază că, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar, pot fi avute în vedere numai cheltuieli cu privire la care există documente justificative.

24. Astfel, dacă nu sunt deductibile nici măcar cheltuielile înregistrate în contabilitate care nu au la bază un document justificativ, conform art. 21 alin. (4) lit. f) din Codul fiscal din 2003, cu atât mai mult nu se pot deduce cheltuielile neînregistrate în contabilitate care nu au la bază documente justificative.

25. Ca atare, sunt deductibile cheltuielile doar dacă acestea sunt însoțite fie de documente care atestă intrarea în gestiune a bunurilor achiziționate, fie de alte documente, cum sunt: ordin de deplasare, decont de cheltuieli, aprobate de persoana care autorizează efectuarea acestor cheltuieli

26. În sprijinul acestei opinii se arată că dispozițiile art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003 nu impun ca stabilirea bazei de impunere să se realizeze prin estimarea atât a veniturilor, cât și a cheltuielilor aferente acestora, o astfel de precizare fiind cuprinsă în Ordinul ANAF nr. 3.389/2011.

27. Astfel, dacă nu este nicio problemă în aplicarea acestui ordin și stabilirea bazei de impunere prin estimarea atât a veniturilor, cât și a cheltuielilor, în cazul contribuabililor de bună-credință, când necesitatea stabilirii bazei de impunere este determinată de alte împrejurări decât comiterea unei infracțiuni de evaziune fiscală, în acest ultim caz, estimarea cheltuielilor, conform art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003, nu poate fi reținută, deoarece nu ar face decât să încurajeze cazurile de fraudă fiscală (Decizia nr. 2.467 din 5 septembrie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală).

28. În această opinie se apreciază că dispozițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005, referitoare la determinarea sumelor datorate bugetului general consolidat prin estimare, sunt incidente doar în cazul în care contribuabilul deține evidențe contabile, însă acestea nu pot permite efectuarea calculului (Sentința penală nr. 1.425 din 12 iulie 2017, pronunțată de Tribunalul București — Secția I penală, definitivă prin Decizia penală nr. 1.762/A din 8 decembrie 2017 a Curții de Apel București — Secția a II-a penală).

29. În ceea ce privește Legea nr. 227/2016 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (*Codul fiscal din 2015*), în această opinie se are în vedere că, deși nu există o reglementare expresă privind caracterul nedeductibil al acestor cheltuieli, precum în cazul art. 21 alin. (4) lit. f) din Codul fiscal din 2003 [corespunzător art. 25 alin. (4) din Codul fiscal din 2015], totuși, potrivit art. 19 alin. (1) din Codul fiscal din 2015, rezultatul fiscal se calculează ca diferență între veniturile și cheltuielile înregistrate conform reglementărilor contabile aplicabile, din care se scad veniturile neimpozabile și deducerile fiscale și la care se adaugă cheltuielile nedeductibile. La stabilirea rezultatului fiscal se iau în calcul și elemente similare veniturilor și cheltuielilor, potrivit normelor metodologice, precum și pierderile fiscale care se recuperează în conformitate cu prevederile art. 31 din Codul fiscal din 2015. Rezultatul fiscal pozitiv este profit impozabil, iar rezultatul fiscal negativ este pierdere fiscală.

30. Așadar, inclusiv noua reglementare condiționează caracterul deductibil al cheltuielilor în vederea determinării impozitului pe profit de înregistrarea acestora în contabilitate, conform reglementărilor contabile aplicabile.

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la chestiunea de drept

31. Reprezentantul Ministerului Public a precizat că este de acord cu sesizarea, considerând că este utilă și concludentă în cauză.

32. Inculpatul AB a depus la dosarul cauzei un punct de vedere scris prin care arată că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate, iar, pe fondul chestiunii de drept, argumentează că, având în vedere Decizia nr. 17/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii și prevederile art. 19 și 21 din Codul fiscal din 2003 și art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003, dispozițiile fiscale prevăd atât obligativitatea, cât și metodele necesare pentru estimarea situației contribuabilului în cazul în care documentele justificative nu vor fi avute în vedere la stabilirea bazei de impunere.

V. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării

33. Prin Adresa nr. 2.290/C/2.992/III-5/2021 din 26 ianuarie 2022, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio

sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii privind chestiunea de drept supusă dezlegării pe calea mecanismului hotărârii prealabile.

34. Cu referire la sesizarea adresată Înaltei Curți, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție solicită pronunțarea unei decizii prin care chestiunea de drept supusă dezlegării să primească următoarea rezolvare: „În cazul infracțiunii de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar, ca urmare a aplicării art. 14 din Legea nr. 241/2005, nu pot fi avute în vedere, prin estimare, cheltuieli cu privire la care nu există documente justificative.”

VI. Examenul jurisprudenței în materie

A. Jurisprudența națională relevantă

35. Următoarele curți de apel au comunicat faptul că, în raza lor teritorială de competență, nu a fost identificată practică judiciară cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării: curțile de apel Brașov, Cluj, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș, Timișoara.

36. Într-o orientare jurisprudențială, susținută de hotărâri judecătorești pronunțate de curțile de apel Constanța și Galați și de tribunalele Galați, Dolj, Neamț și Sibiu, s-a apreciat că, în cazul infracțiunii de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar pot fi avute în vedere, prin estimare, cheltuieli cu privire la care nu există documente justificative, având în vedere dispozițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005 și ale art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003.

37. Într-o altă orientare jurisprudențială, susținută de hotărâri judecătorești pronunțate de curțile de apel București și Craiova, se apreciază că, în cazul infracțiunii de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar nu pot fi avute în vedere, prin estimare, cheltuieli cu privire la care nu există documente justificative, deoarece prevederile Codului fiscal din 2015 [spre exemplu, art. 68 alin. (4) lit. a)] impun existența unor asemenea documente justificative pentru luarea în calcul a cheltuielilor la stabilirea impozitului pe profit sau pe venit.

B. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

38. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, în materie penală, prin Decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 23 noiembrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 19 din Codul de procedură penală, a stabilit că, în cauzele penale având ca obiect infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute în Legea nr. 241/2005, instanța, soluționând acțiunea civilă, dispune obligarea inculpatului condamnat pentru săvârșirea acestor infracțiuni la plata sumelor reprezentând obligația fiscală principală datorată și la plata sumelor reprezentând obligațiile fiscale accesorii datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală.

39. În considerentele acestei decizii s-a reținut că dispozițiile Legii nr. 241/2005 „se integrează organic sistemului legislației în materie fiscală, scop în care această lege trebuie corelată cu actele normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune, astfel cum prevăd dispozițiile art. 13 lit. a) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

40. În Jurisprudența Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, într-o orientare jurisprudențială s-a reținut că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 9 lit. c) din Legea nr. 241/2005, în condițiile în care sunt înregistrate în contabilitate cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale, pentru determinarea prejudiciului adus statului român, impozitul pe profit datorat se stabilește prin estimare, în condițiile Codului de procedură fiscală, așa cum permit dispozițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005. În acest sens au fost identificate Decizia nr. 2.467 din 5 septembrie 2014 și Decizia nr. 4.011 din 12 decembrie 2013.

41. Într-o altă orientare jurisprudențială, prin Decizia nr. 293/A/2019 din 2 octombrie 2019 a Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, s-a reținut că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 9 lit. c) din Legea nr. 241/2005, în vederea stabilirii prejudiciului, prin estimare, în condițiile art. 14 din aceeași lege și art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003, la determinarea bazei impozabile nu sunt avute în vedere cheltuielile care nu au la bază documente justificative ori au la bază documente care atestă realizarea unor operațiuni fictive.

42. În jurisprudența Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate următoarele hotărâri: (i) Decizia nr. 3.383 din 5 iulie 2012, în care s-a reținut că, la stabilirea bazei de impunere pentru calculul impozitului pe profit, nu sunt luate în considerare cheltuielile deductibile pentru care nu există documente justificative care să demonstreze realitatea operațiunilor pretins efectuate. În fapt, s-a arătat că, în lipsa unor devize, situații de lucrări ori rapoarte de lucru nu se poate stabili realitatea efectuării serviciilor de către partenerii contractuali, facturile și avizele de însoțire a mărfii neputând reprezenta documente justificative pentru prestarea serviciilor de demontare instalații și echipamente; (ii) Decizia nr. 3.353 din 20 mai 2021, prin care s-a apreciat că nu este fondată critica exprimată, prin care se susține inaplicabilitatea dispozițiilor art. 21 alin. (4) lit. f) din Codul fiscal din 2003, potrivit cărora nu sunt deductibile cheltuielile înregistrate în contabilitate care nu au la bază un document justificativ, potrivit legii, întrucât recurenta-reclamantă nu a prezentat documente justificative, de unde rezultă că aceste cheltuieli sunt nedeductibile.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

43. Prin Decizia nr. 333 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 24 august 2017, Curtea Constituțională a reținut că art. 14 din Legea nr. 241/2005 „își găsește aplicabilitatea atunci când nu se pot stabili, pe baza evidențelor contribuabilului, sumele datorate bugetului general consolidat. Posibilitatea calculării prin estimare, potrivit dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 241/2005, a sumelor datorate bugetului general consolidat — în condițiile în care aceste sume nu pot fi stabilite pe baza evidențelor contribuabilului, întrucât acesta din urmă nu și-a îndeplinit obligația legală de a pune la dispoziția organelor competente documentele prevăzute de lege în scopul verificărilor financiare, fiscale sau vamale — pune în valoare îndatorirea fundamentală prevăzută de art. 56 din Constituție ca fiecare cetățean să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice. Mai mult, soluția stabilirii exclusiv pe baza evidențelor contribuabilului a prejudiciului cauzat bugetului general consolidat prin neplata sumelor datorate ar oferi contribuabilului alternativa distrugerii documentelor în cauză, în vederea înlăturării răspunderii penale și civile. Determinarea de către organul competent potrivit legii, prin estimare, în condițiile Codului de procedură fiscală, a sumelor datorate bugetului general consolidat — în cazul în care, ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni, respectivele sume nu se pot stabili pe baza evidențelor contribuabilului — nu încalcă dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare, întrucât

există căi legale pentru contestarea valorii prejudiciului, având în vedere faptul că sumele calculate, prin estimare, de către organul competent nu au caracterul unei probe absolute, necenzurabile de către judecător, ci, dimpotrivă, atunci când inculpatul este trimis în judecată, probele sunt supuse controlului efectuat de către o instanță independentă și imparțială” (paragrafele 16—17 din decizie).

44. Aceleași considerente au fost reținute de Curtea Constituțională și în paragrafele 18—19 din Decizia nr. 664 din 24 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 20 aprilie 2018, prin care a fost respinsă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 241/2005, în motivarea căreia au fost invocate următoarele critici: dispozițiile criticate trebuie coroborate cu cele ale art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003; dispozițiile respective permit folosirea doar a estimărilor pentru determinarea prejudiciului, fără să se prevadă posibilitatea verificării acestora; imposibilitatea determinării unui prejudiciu cert în cadrul unui proces penal vine în contradicție cu dreptul la un proces echitabil; dispozițiile criticate restrâng în mod nejustificat modul de determinare a prejudiciului, ceea ce contravine dispozițiilor art. 23 alin. (11) din Constituție, referitor la prezumția de nevinovăție; instanța este obligată să procedeze la estimarea unui prejudiciu în favoarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, prezumându-se în mod absolut că acesta ar exista, instanța neavând nicio posibilitate reală de a determina în alt mod existența prejudiciului; dispozițiile criticate încalcă dreptul la apărare, deoarece inculpații nu au posibilitatea de a propune probe în apărare din moment ce probațiunea și existența prejudiciului sunt stabilite *ab initio*, ca urmare a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 241/2005.

VIII. Dispoziții legale incidente:

45. Prevederile din dreptul intern ce formează obiectul sesizării și alte dispoziții legale relevante sunt următoarele:

a) Art. 9 alin. (1) lit. c) și alin. (3) și art. 14 din Legea nr. 241/2005:

„Art. 9. — (1) Constituie infracțiuni de evaziune fiscală și se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 8 ani și interzicerea unor drepturi sau cu amenda următoarele fapte săvârșite în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale:

[...]

c) evidențierea, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive;

[...]

(3) Dacă prin faptele prevăzute la alin. (1) s-a produs un prejudiciu mai mare de 500.000 euro, în echivalentul monedei naționale, limita minimă a pedepsei prevăzute de lege și limita maximă a acesteia se majorează cu 7 ani.

[...]

Art. 14. — În cazul în care, ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni, nu se pot stabili, pe baza evidențelor contribuabilului, sumele datorate bugetului general consolidat, acestea vor fi determinate de organul competent potrivit legii, prin estimare, în condițiile Codului de procedură fiscală.”

b) Art. 11 alin. (1) teza I, art. 19 alin. (1) și art. 21 alin. (1) și (4) lit. f) din Codul fiscal din 2003, cu modificările și completările ulterioare (dispoziții aplicabile raporturilor juridice deduse judecătii; Legea nr. 571/2003 a fost abrogată prin Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015):

„Art. 11. — (1) La stabilirea sumei unui impozit sau a unei taxe în înțelesul prezentului cod, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic sau pot reîncadra forma unei tranzacții pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției/activității. [...]

[...]

Art. 19. — (1) Profitul impozabil se calculează ca diferență între veniturile realizate din orice sursă și cheltuielile efectuate în scopul realizării de venituri, dintr-un an fiscal, din care se scad veniturile neimpozabile și la care se adaugă cheltuielile nedeductibile. La stabilirea profitului impozabil se iau în calcul și alte elemente similare veniturilor și cheltuielilor potrivit normelor de aplicare.

[...]

Art. 21. — (1) Pentru determinarea profitului impozabil sunt considerate cheltuieli deductibile numai cheltuielile efectuate în scopul realizării de venituri impozabile, inclusiv cele reglementate prin acte normative în vigoare.

[...]

(4) Următoarele cheltuieli nu sunt deductibile:

[...]

f) cheltuielile înregistrate în contabilitate, care nu au la bază un document justificativ, potrivit legii, prin care să se facă dovada efectuării operațiunii sau intrării în gestiune, după caz, potrivit normelor.”

c) Art. 6 alin. (1) din Legea nr. 82/1991:

„Art. 6. — (1) Orice operațiune economico-financiară efectuată se consemnează în momentul efectuării ei într-un document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel calitatea de document justificativ.”

d) Art. 67 din Codul de procedură fiscală din 2003 (dispoziții aplicabile raporturilor juridice deduse judecătii; Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 a fost abrogată prin Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015):

„Art. 67. — Stabilirea prin estimare a bazei de impunere

(1) Organul fiscal stabilește baza de impunere și obligația fiscală de plată aferentă, prin estimarea rezonabilă a bazei de impunere, folosind orice probă și mijloc de probă prevăzute de lege, ori de câte ori acesta nu poate determina situația fiscală corectă.

(2) Stabilirea prin estimare a bazei de impunere se efectuează în situații cum ar fi:

a) în situația prevăzută la art. 83 alin. (4);

b) în situațiile în care organele de inspecție fiscală constată că evidențele contabile sau fiscale ori declarațiile fiscale sau documentele și informațiile prezentate în cursul inspecției fiscale sunt incorecte, incomplete, precum și în situația în care acestea nu există sau nu sunt puse la dispoziția organelor de inspecție fiscală.

(3) În situațiile în care, potrivit legii, organele fiscale sunt îndreptățite să stabilească prin estimare bazele de impunere, acestea identifică acele elemente care sunt cele mai apropiate situației de fapt fiscale.

(4) În scopul stabilirii prin estimare a bazei de impunere, organele fiscale pot folosi metode de stabilire prin estimare a bazelor de impunere, aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(4¹) În situația în care contribuabilii prevăzuți la art. 296²¹ alin. (1) lit. a)—e) din Codul fiscal nu depun declarația privind venitul asigurat la sistemul public de pensii, organul fiscal stabilește prin estimare baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale la nivelul minim prevăzut la art. 296²² alin. (1) din Codul fiscal. Dispozițiile art. 83 alin. (4) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(5) Cuantumul obligațiilor fiscale rezultate din aplicarea prevederilor prezentului articol sunt stabilite sub rezerva verificării ulterioare, cu excepția celor stabilite în cadrul unei inspecții fiscale.”

e) Art. 1 din Ordinul ANAF nr. 3.389/2011:

„Art. 1. — (1) Stabilirea prin estimare a bazei de impunere pentru impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat al statului se efectuează de organele de inspecție fiscală în situații cum ar fi:

— documentele și informațiile prezentate în cursul inspecției fiscale sunt incorecte sau incomplete;

— documentele și informațiile solicitate nu există sau nu sunt puse la dispoziția organelor de inspecție fiscală.

(2) Pentru estimarea bazei de impunere organele de inspecție fiscală vor identifica acele elemente care sunt cele mai apropiate situației de fapt fiscale.

(3) Stabilirea bazei de impunere se va face prin estimarea atât a veniturilor, cât și a cheltuielilor aferente acestora.

(4) Valoarea estimată a bazei de impunere va fi utilizată pentru stabilirea impozitelor, taxelor sau contribuțiilor, precum și a eventualelor diferențe ale acestora datorate bugetului general consolidat al statului.

(5) Prin contribuabil, în înțelesul prezentului ordin, se înțelege orice persoană juridică sau fizică, precum și orice altă entitate fără personalitate juridică ce realizează venituri pentru care se datorează impozite, taxe, contribuții și alte sume la bugetul general consolidat al statului, în condițiile legii, cu excepția impozitului pe venit datorat de persoanele fizice prevăzut la art. 79¹ din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.”

IX. Opinia judecătorilor-raportori

46. Opinia judecătorilor-raportori a fost, în principal, în sensul respingerii, ca inadmisibilă, a sesizării pentru neîndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, iar, în subsidiar, în măsura în care se va aprecia că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate, în sensul admiterii sesizării și pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se stabilească faptul că, în cazul infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, comisă prin achiziționarea de marfă fără documente justificative, ulterior înregistrată în contabilitate în baza mai multor facturi fiscale fictive, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar pot fi avute în vedere, prin estimare, în condițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005, cheltuielile efectuate cu achiziția mărfii cu privire la care nu există documente justificative.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

47. Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

48. Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, dacă, în cursul judecătii, un complet de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

49. În raport cu textul legal mai sus enunțat se constată că admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea, în mod cumulativ, a următoarelor trei cerințe:

a) existența unei chestiuni de drept, care să nu fi fost încă dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin mecanismele legale ce asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către instanțele judecătorești sau să nu facă în prezent obiectul unui recurs în interesul legii;

b) soluționarea pe fond a acelei cauze să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării;

c) instanța care a formulat întrebarea să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

50. Examinând îndeplinirea acestor condiții în cauză, se constată că instanța care a formulat sesizarea este Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, iar aceasta este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv cu

soluționarea apelurilor formulate de Parchetul de pe lângă Tribunalul Călărași și inculpații AB, CD și EF, GH, IJ împotriva Sentinței penale nr. 176 din 20 decembrie 2019, pronunțată de Tribunalul Călărași în Dosarul nr. 1.778/116/2016.

51. Din cuprinsul încheierii instanței de trimitere rezultă că obiectul sesizării îl vizează următoarea chestiune de drept: „*Dacă în cazul infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, în condițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar pot fi avute în vedere, prin estimare, cheltuieli cu privire la care nu există documente justificative?*”

52. Cu referire la condiția negativă impusă de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării să nu se fi statuat anterior printr-o hotărâre prealabilă și să nu formeze obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, se constată că această condiție de admisibilitate este îndeplinită.

53. Sesizarea este inadmisibilă întrucât chestiunea de drept invocată nu este susceptibilă de o rezolvare de principiu, având în vedere considerentele arătate în continuare.

54. Potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de către instanța supremă să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.

55. Referitor la sintagma „chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei”, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a stabilit că sesizarea trebuie să ducă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea unor chestiuni ce țin de particularitățile cauzei (Decizia nr. 14 din 12 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015; Decizia nr. 14 din 18 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 21 iunie 2016; Decizia nr. 4 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 12 aprilie 2017; Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 22 ianuarie 2018; Decizia nr. 5 din 21 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 15 mai 2019; Decizia nr. 19 din 29 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 108 din 12 februarie 2020; Decizia nr. 67 din 29 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 28 ianuarie 2022; Decizia nr. 68 din 29 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 56 din 19 ianuarie 2022).

56. În egală măsură, sesizarea trebuie să vizeze exclusiv probleme de interpretare a legii, și nu elemente particulare ale cauzei deduse judecătii, iar, pentru a constitui o problemă de drept, premisa de la care se pornește în întrebarea ce formează obiectul sesizării trebuie să își găsească izvorul în dispozițiile legale, și nu într-o stare de fapt, aplicarea legii la situația de fapt, astfel cum aceasta a fost stabilită prin probatoriul administrat, fiind atributul exclusiv al instanței investite cu soluționarea cauzei (Decizia nr. 16 din 22 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015; Decizia nr. 23 din 16 septembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 28 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015; Decizia nr. 10 din 12 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 6 mai 2016; Decizia nr. 14 din 18 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 21 iunie 2016; Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2017, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 22 ianuarie 2018; Decizia nr. 9 din 19 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 696 din 9 august 2018; Decizia nr. 67 din 29 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 28 ianuarie 2022).

57. Totodată, s-a subliniat că rațiunea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept nu este aceea ca judecata Înaltei Curți de Casație de Justiție să se substituie celei a instanțelor de trimitere (Decizia nr. 26 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 2 februarie 2016), adoptarea soluțiilor reprezentând atributul exclusiv al judecătorului (Decizia nr. 1 din 25 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 28 februarie 2017).

58. Hotărârile prealabile trebuie pronunțate numai în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale, constituind o dezlegare de principiu a unei probleme de drept.

59. Răspunsul la problema pe care o ridică instanța de trimitere poate fi diferit, în funcție de circumstanțele particulare ale unei spețe. În același timp, dacă rezolvarea problemei de drept ar fi condiționată de analiza datelor concrete ale speței, întrebarea și-ar pierde caracterul pur teoretic, tinzând la o rezolvare a fondului.

60. În prezenta cauză însă din modalitatea de formulare a întrebării adresate Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dar și din mențiunile inserate de instanța de trimitere în cuprinsul încheierii de sesizare din 16 decembrie 2021 și din înscrisurile atașate rezultă că problema ce se solicită a fi lămurită nu este susceptibilă de a primi o rezolvare de principiu printr-o hotărâre pronunțată în condițiile art. 477 din Codul de procedură penală, atât timp cât nu vizează interpretarea *in abstracto* a dispozițiilor art. 14 cu referire la art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 și la legislația fiscală (indiferent de modalitatea în care a fost formulată întrebarea), ci doar aplicarea acestora la cazul concret dedus judecătii, în funcție de particularitățile speței rezultate din propria analiză a materialului probator administrat, cu scopul de a se identifica soluția ce trebuie adoptată în dosarul aflat pe rolul Curții de Apel București.

61. Cu alte cuvinte, deși art. 14 din Legea nr. 241/2005 se referă la toate infracțiunile de evaziune fiscală reglementate de legea specială, iar infracțiunea prevăzută de dispozițiile art. 9 alin. (1) lit. c) din același act normativ presupune multiple variante alternative de săvârșire a faptei, instanța de trimitere, urmărind în realitate rezolvarea situației concrete existente în cauză, formulează o întrebare generală, menită să primească răspunsuri diferite în funcție de circumstanțele fiecărei cauze și de modalitățile diferite în care se pretinde că au fost săvârșite infracțiunile de evaziune fiscală.

62. Or, așa cum rezultă și din jurisprudența identificată la nivelul instanțelor, situațiile întâlnite în practică sunt diferite, presupunând soluții diferite cu privire la modalitatea de determinare a impozitului pe profit stabilit suplimentar, cum ar fi ipoteza în care infracțiunea este comisă prin evidențierea în actele contabile a unor operațiuni fictive care atestă cheltuieli mai mari decât/diferite de cele efectuate în realitate sau ipoteza în care sunt evidențiate operațiuni nereale, întrucât în fapt nu a fost realizată niciun fel de achiziție și, prin urmare, nu ar fi fost efectuată nicio cheltuială.

63. În realitate, ceea ce se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție este de a stabili „*Dacă în cazul infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005, comisă prin achiziționarea de marfă fără documente justificative, ulterior înregistrată în contabilitate în baza mai multor facturi fiscale fictive, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar pot fi avute în vedere, prin estimare, în condițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005, cheltuielile reale efectuate cu achiziția mărfii cu privire la care nu există documente justificative?*”, ceea ce reprezintă o situație particulară ce

formează obiectul cauzei cu care a fost învestită instanța de trimitere, neputând fi rezolvată prin mecanismul prevăzut de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, întrucât s-ar ajunge la o deturnare a scopului pentru care acesta a fost reglementat, respectiv acela de a asigura o practică unitară la nivelul instanțelor judecătorești prin interpretarea *in abstracto* a unor veritabile probleme de drept.

64. Prin urmare, răspunsul la problematica pe care o ridică curtea de apel este diferit în funcție de circumstanțele particulare ale fiecărei spețe, situație în care dezlegarea acesteia își pierde caracterul pur teoretic, fiind condiționată de analiza datelor concrete ale cauzei și tinzând, de fapt, la o rezolvare a fondului litigiului aflat în ultimul grad de jurisdicție.

65. Totodată, din mențiunile inserate în Încheierea din 16 decembrie 2021 rezultă că instanța de apel, „*în raport de natura bunurilor și elementele de fapt prezentate, de împrejurarea că bunurile indicate în facturi ar fi fost revândute, ceea ce implică existența lor fizică, în raport și de practica organelor de urmărire penală în această situație*”, a admis completarea la raportul de expertiză contabilă cu un nou obiectiv, respectiv: „*expertul să stabilească impozitul pe profit aferent celor 95 de facturi emise (...) prin luarea în considerare, prin estimare, a cheltuielilor efectuate cu bunurile indicate în facturi, urmând ca expertul să aibă în vedere metoda de estimare care este cea mai apropiată situației fiscale în cauză*”, ceea ce relevă că, invocând existența în

practică a două opinii diferite cu privire la chestiunea de drept invocată, urmărește, în realitate, prin declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare, o confirmare sau, dimpotrivă, o infirmare a soluției ce se prefigurează în cauza cu care a fost învestită, și nu o rezolvare de principiu a unei veritabile probleme de drept, prin pronunțarea unei hotărâri prealabile obligatorii, de la momentul publicării sale în Monitorul Oficial al României, Partea I, pentru toate instanțele. Or, așa cum a stabilit Înalta Curte — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în cuprinsul Deciziei nr. 26 din 23 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 13 aprilie 2018, „*procedura pronunțării unei asemenea hotărâri este condiționată (...) de existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea cauzei în care s-a dispus sesizarea, nefiind permis a se apela la acest mijloc legal în scopul de a primi de la instanța supremă rezolvarea în concret a speței*”, în același sens fiind și considerentele Deciziei nr. 5 din 13 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258 din 30 martie 2020, Deciziei nr. 17 din 17 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 18 mai 2021, și Deciziei nr. 67 din 29 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 28 ianuarie 2022, ale aceluiași complet.

66. În consecință, constatând, pentru toate argumentele expuse anterior, că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate reglementate de art. 475 din Codul de procedură penală, constând în existența unei veritabile probleme de drept care să necesite o dezlegare cu valoare de principiu din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, va fi respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală în Dosarul nr. 1.778/116/2016 (332/2020), prin care solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept:

Dacă în cazul infracțiunii de evaziune fiscală, prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare, în condițiile art. 14 din Legea nr. 241/2005, la determinarea impozitului pe profit stabilit suplimentar pot fi avute în vedere, prin estimare, cheltuieli cu privire la care nu există documente justificative?

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 11 martie 2022.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **CORINA-ALINA CORBU**

Magistrat-asistent,
Bogdan Georgescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

